

## Východoslovanské kmeny

### Děrevljané

Východoslovanský kmen sídlící v oblasti Pripjaťského Polesí v dnešním jižním Bělorusku a na severozápadní Ukrajině. První hradiště Děrevljanů vznikají v 7.–8. stol., centrem se stává Iskorosteň. V průběhu 9.–10. stol. Děrevljané postupně upadají do závislosti na sílící sousední Kyjevské Rusi. Po protikyjevském povstání v roce 945 bylo centrum kmene spáleno a Děrevljané podlehli Kyjevské Rusi. Podíleli se na etnogenezi pozdějšího běloruského a ukrajinského národa.

### Dregoviči

Východoslovanský kmen usídlený v prostoru mezi Pripjati až k pramenům Němenu a Dviny v dnešním Bělorusku. V průběhu 11.–12. stol. pronikali Dregoviči až k Bugu. Starší baltské obyvatelstvo (především litevské kmeny) již v průběhu 9. stol. podlešlo slavizaci či se odstěhovalo dále na západ. V průběhu 10. stol. se území obývané Dregoviči stává součástí Kyjevské Rusi. Správní jednotka Dregovičů byla v průběhu 11. stol. rozbita a následně podléhá původně sousedním knížectvím. Dregoviči se podíleli na etnogenezi pozdějšího běloruského národa.

### Doudlebové

Východoslovanský kmen usazený na západě dnešní Ukrajiny a ve východním Polsku. Dle tradovaných zpráv byli silně utiskováni Avary. Sám název Doudlebové se užíval do 9.–10. stol., následně se kmen rozdělil na tři části. Jedna se přestěhovala (neznámo kdy) do oblasti jižních Čech, druhá, nejmenší, se podle dochovaných zpráv usídlila na řece Muře v dnešním východním Slovinsku a chorvatském Mezimuří a třetí zůstala na tradičním kmenovém území. Ta se později rozštěpila na další dvě skupiny – jedna se začala nazývat Volyňané a druhá Bužané, podle řek Volyň a Bug. Doudlebové se podíleli na etnogenezi moderního polského, českého, slovinského a okrajově i chorvatského a maďarského národa.

### Kriviči

Východoslovanský kmen usazený v povodí Dviny, Dněpru a Volhy na západě dnešního Ruska. Vzhledem k tomu, že Kriviči obývali poměrně rozsáhlá území, dělili se záhy na menší skupiny podle správních oblastí (např. kolem hradišť Smolensk a Polock vzniklých v 9.–10. stol.). Sousedili s baltskými kmeny Latgalů, Aukštaitů, Jatvingů aj. (předchůdci dnešních Lotyšů a Litevců) a vzájemně se ovlivňovali. V průběhu 9. stol. se Kriviči postupně dostávají pod nadvládu Kyjevské Rusi. Pouze Polock si vytvořil vlastní knížectví, které si udrželo delší dobu samostatnost. Kriviči se podíleli na etnogenezi pozdějšího ruského národa.

### Polané

1) Východoslovanský kmen usazený na pravém břehu Dněpru s pozdějším hlavním centrem Kyjevem. V letopisech se o východoslovanských Polanech dochovalo málo informací, též jejich materiální kultura je poměrně slabě prozkoumána. Byli v častých sporech se sousedními Děrevljanami. V průběhu 2. pol. 9. stol. se v době utváření raně feudální Kyjevské Rusi polanské kmenové povědomí rychle vytrácí. Vliv na Polany měli též v 2. pol. 9. stol. Chazaři a později další kočovné kmeny. Východoslovanští Polané se podíleli na etnogenezi pozdějšího ukrajinského národa.

2) Kmen usazený na území středozápadního Polska, na který se nahlíží jako na kmen záposlovanský. Lze předpokládat společný původ obou polanských kmenů. V písemných pramenech se objevují od konce 10. stol. Hlavním centrem kmene bylo hradiště Hnězdno (Gniezno). Záposlovanští Polané se podíleli na etnogenezi pozdějšího polského národa.

### **Radimiči**

Východoslovanský kmen, který se formoval patrně pomaleji než okolní kmeny. Radimiči byli usídlení na sever od Polanů v západním Rusku, v místech dávného styku Slovanů a Baltů. Jejich kultura je ovšem poměrně slabě prozkoumaná. V 9. stol. podléhali Chazarskému kaganátu a od roku 885 byli součástí Kyjevské Rusi. Poslední zmínka o kmeni Radimičů je z roku 1169. Radimiči se podíleli na etnogenezi pozdějšího ruského národa.

### **Severjané**

1) Východoslovanský kmen, prvně doložený v 8. stol. Severjané byli usídlení na východě dnešní Ukrajiny a v přilehlých oblastech současného Ruska. V 8.–9. stol. platili tribut Chazarskému kaganátu, poté byli od roku 884 součástí Kyjevské Rusi. Se Severjany bývá spojována kultura romeňská ze 7.–10. stol. V letopisech se kmen objevuje naposledy roku 1024. Severjané se podíleli na etnogenezi pozdějšího ukrajinského národa.

2) Menší část Severjanů patrně migrovala na jih do dnešního Bulharska, kde jsou o nich zprávy ze 7. stol. z pobřeží a přilehlého vnitrozemí mezi dnešní Varnou a Burgasem. Ti se podíleli na etnogenezi pozdějšího bulharského národa.

### **Tyverci**

Východoslovanský kmen usídlený kolem toku řeky Dněstr na území dnešního Moldavska a přilehlých částí dnešní Ukrajiny. Informace o těchto Slovanech jsou velmi řídké a pocházejí až z 10. stol. Před náporem středoasijských kočovníků se Tyverci stěhují na západ. V průběhu 12.–13. stol. spadají pod Haličské knížectví. Tyverci se podíleli na etnogenezi pozdějších Moldavanů, Rumunů a Ukrajinců.

### **Uliči**

**(Ugliči)**

Východoslovanský kmen usídlený v prostoru dnešní jižní Ukrajiny. První zmínka o nich pochází ze zpráv Geografa Bavorského z 9. stol. Hlavním střediskem kmene bylo hradiště Pěrjesječeň. Po nekončících útocích severských Vikingů (Varjagů) se kolem poloviny 10. stol. Uliči stěhují na západ k dolnímu toku řeky Dněstru. Koncem 10. stol. podléhá území Uličů kontrole Kyjevské Rusi. Na kulturu Uličů měli vliv i staří Bulhaři a jiné kočovné národy. Uliči se podíleli na etnogenezi pozdějších Moldavanů a Ukrajinců.

### **Vjatiči**

Východoslovanský kmen, který se usadil v povodí horní a střední Oky na území dnešního středního Ruska. V 8. stol. byli poplatní Chazarskému kaganátu. V roce 966 pak přešli pod nadvládu Kyjevské Rusi, proti které za vlády Vladimíra Velikého dvakrát povstali. Až do 12. stol. si uchovali vlastní knížecí dynastii. V 8.–9. stol. pro ně byla charakteristická borševská kultura. Až do 14. stol. si kultura Vjatičů zachovala výrazně pohanský charakter. Vjatiči se podíleli na etnogenezi pozdějšího ruského národa.